

Asiakas- ja potilastietojärjestelmät monituottajamallissa

Miia Palo
sotemuutoskoordinaattori
Lapin maakunta- ja sotevalmistelu



Monituottajamalli on arkipäivää Lapissa

- Lapin maakunnan alueella arviolta arviolta noin 25 % osuus sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannuksista on erilaisia ostopalveluja
- Suurin osa on perinteisiä kilpailutettavia palveluhankintoja mutta palvelusetelin käyttö on kasvussa etenkin sosiaalipalveluissa, vuoden 2019 palvelusetelin käytön arvio on 12 m€.
- Erilaisia palveluhankinnan tyyppejä:
 - Kokonais- tai osaulkoistukset
 - Palveluseteli
 - Muu asiakaspalvelun hankinta



Rekisterinpito sekä tietojärjestelmien käyttäminen on monimutkainen kokonaisuus

- Tiedon kirjaaminen asiakas- tai potilasrekisteriin
 - Rekisterinpitovastuu on tilaajalla, rekisterin hoitamisesta ja käytöstä sovitaan hankintaprosessissa ja sopimuksissa
 - Pysyvä rekisteri Kannassa (terveydenhuollon osalta)
- Asiakastiedon ensisijainen käyttö tarkoittaa tiedon näkymistä asiakaspalvelutilanteessa.
 - Terveystietojen osalta Kanta-arkisto auttaa
 - Edelleen myös manuaalista tiedon siirtoa, turvasähköpostia ym. käytetään
- Toissijainen tieto, ns. tilastotieto
 - THL:n lakisääteiset Hilmo-tiedot, järjestäjän pitää toimittaa toiminnasta
 - Tilaajaorganisaatioiden omat raportointijärjestelmät, laskutus
 - Muu kansallinen tiedonkeruu
 - Tällä hetkellä ei kerry kattavasti ostopalveluista (vrt. 25% osuus tuotannosta Lapissa)!
- Tietojärjestelmä tarvitaan sekä kertomustiedon että tilastotiedon kirjaamiseen ja asiakastiedon käyttöön palvelutilanteessa.



Tiedon hallinta kokonais- tai osaulkoistuksissa

- Esimerkki: **ulkoistetun terveyskeskuksen palveluntuottaja**
- Palveluntuottaja käyttää pääsääntöisesti tilaajan tietojärjestelmää ja käsittelee asiakas- ja potilastietoa tilaajan ohjeistuksen mukaisesti
- Tieto arkistoituu ja siirtyy kansallisiin tietopalveluihin ja tilastoihin tilaajan järjestelmien kautta kuten omastakin tuotannosta
 - Kanta-arkisto, Hilmo/Avohilmo, kunnan oma raportointi
- Nykytilanteessa ei ongelmia tiedonkulun ja tiedon eheyden ja rekisterinpidon kanssa.



Tiedonhallinta palveluhankinnoissa ja palvelusetelissä

- Esimerkki: **palveluasumisen ostopalvelutuottaja**
- Tarvitaan tietoa päivittäismerkinnöistä (kertomusteksti), palvelun käytöstä (esim. hoitopäivien määrä), hoitoisuudesta (esim. RAI)
- Ratkaistu eri tavoin. Joissakin järjestelyissä tuottaja käyttää sopimukseen perustuen tilaajan järjestelmiä, joissakin omaa järjestelmäänsä
- Palveluntuottajan täytyy erottaa rekisterit, jos tuottaa palvelua useammalle tilaajalle
- Tilastotieto ei pääsääntöisesti siirry, jos käytetään tuottajan omaa järjestelmää
- Väestön palvelutarpeen arvion ja muun tiedolla johtamisen näkökulmasta ongelma



Ratkaisuvaihtoehtoja

1. Palveluntuottaja käyttää omaa järjestelmää, joka on liitetty kansallisiin tietojärjestelmäpalveluihin. Lisäksi tarvitaan integraatio tilaajan raportointijärjestelmään.
2. Palveluntuottaja käyttää tilaajan järjestelmää tilaajan asiakkaiden palvelussa. Tuottaessaan palvelua muille tilaajille, pitää käyttää muuta järjestelmää.
3. Muu, mikä



Kysymys Soteuttamolle:

- Tänä vuonna 2019 on käynnistymässä alueellisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeisiin. Miten monituottajamalli tulisi huomioida hankintaa tehtäessä?

